

İLÂHÎ VAHYİN İŞİĞINDA EN HAYIRLI ÜMMET

Eûzübillâhimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

Elhamdülillâhirabbilâlemîn. *Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn ve men tebi'ahû bi-ihşânin ilâ yevmi'd-dîn.*

Emmâ ba'd:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ { كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ
قَالَ خَيْرَ النَّاسِ لِلنَّاسِ، يَأْتُونَ { أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ
بِهِمْ فِي السَّلَاسِلِ فِي أَعْنَاقِهِمْ حَتَّى يَدْخُلُوا فِي
الْإِسْلَامِ.

Fe-an ebi hureyrate radiyallahu anhu gâle küntüm hayra ümmetin uhricet li'n-nâsi gâle hayru'n-nâsi li'n-nâsi ye'tüne bi-him fi's-selâsili fî a'nâğıhim hattâ yedhulû fi'l-islâmi.

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den. Al-î İmrân suresinin 110 uncu âyet-i kerîmesinde geçiyor.

Küntüm hayra ümmetin uhricet li'n-nâsi.
3/Âl-i İmrân 110)

Siz en hayırlı ümmetsiniz. Her Peygamberin ümmeti var. Eskiden beri pek çok ümmetler yaşadı, geldi geçti. En hayırlı ümmet sizsiniz.

Uhricet li'n-nâsi. İnsanlar için çıkartıldınız siz ortaya. Yani insanlığa büyük faydalarınız olacak sizin.

Hayru'n-nâsi. Buyurmuş ki bunu şey yaparken Peygamber Efendimiz.

Hayru'n-nâsi li'n-nâsi. İnsanlar için, insanların en hayırlısı kimdir?

Ye'tüne bi-him fi's-selâsili fî a'nâgıhim hattâ yedhulû fi'l-islâmi. Boyunlarına zincirler takarak, boyunlarında zincirler olduğu halde İslam'a girinceye kadar insanları çekip getirenlerdir. Yani burada gâle dediğinin Ebû Hüreyre mi demiş, yoksa Peygamber sallallahu aleyhi vessellem mi demiş?

Anlaşılmıyor ibareden.

Bu âyet-i kerîmede, en hayırlı ümmetsiniz, insanlar için çıkartıldınız âyet-i kerîmesinin izahında, yani bu insanlara faydası olmak ne?

Boyunlarına zinciri takıp çeke çeke dize getirilip İslam'a sokmak şeklinde bile olsa, onların İslam'a gelmesini sağladığınız için hayırlı ümmetsiniz.

Demek ki aziz ve muhterem kardeşlerim.

Buradan kesin olarak görülüyor. Başkalarının İslam'a gelmesine çok gayret etmemiz lazım. Hatta boyunlarına zinciri takıp şakır şakır şangur şungur çekerek bile getirsek, gel bakalım şöyle doğru dine gir. Öyle puta, haça tapma dememiz lazım.

İmam Buhârî rivayet etmiş, bu hadîs-i yazmış.

a. İslami Perspektif: Allah'a Sevimli ve Sevimsiz Mekanlar

Yine Ebû Hüreyre radiyallahu anh'ten.

وَعَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: أَحَبُّ
مَسَاجِدُهَا، الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ

. وَأَبْغَضُ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ أَسْوَأُهَا .

Gâle ani'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ves-sellem gâle ahabbü'l-bilâdi ilallâhi mesâcidühâ ve ebğadu'l-bilâdi ilallâhi es-vâkuhâ.

İmam Müslim rivayet etmiş.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

Beldelerin, arazilerin, şu yeryüzündeki yerlerin Allah'a en sevimli olanları mescidlerdir. Allah mescidleri sever.

Biz neyi severiz?

Bir su olursa, şelale olursa, deniz kıyısı olursa, güzel bitkiler olursa, çiçekler olursa, manzara olursa, hava olursa, meyve olursa.

Allah celle celalühü neyi seviyor?

Mescidleri seviyor.

En sevmediği yerlerde Cenâb-ı Hakk'ın?

Esvâkuhâ. Çarşı pazarlar.

Neden?

Allahu Teâlâ hazretlerine çarşı pazarda en çok isyan fiilleri cereyan ediyor, yapıyor.

Ne oluyor çarşı pazarda?

Bir kere aldatma oluyor, eksik tartma oluyor. Ondan sonra yalan yere yemin oluyor, göz boyama oluyor, mostura oluyor, bilmem ne oluyor. Yani İslam dinine hiç uymayan, Allah'ın rızasına uymayan her türlü şey oluyor. Ayrıca şimdiki çarşı pazarlarda o zaman tabii bilmiyorum kadınlar çarşı pazara gidiyor muydu?

Birde şimdi kadınlar madınlar çarşı pazarda daha fazla dolaşıyorlar ve hakikaten Allah'a sığınarak girmek lazım çarşıya pazara. Bir ihtiyacı varsa aman Ya Rabbi sen beni haramlardan, günahlardan koru falan diyerek. Çünkü günah işleme imkânlarının çok olduğu yerler çarşı pazar.

مِنْ قَوْلِهِ قَالَ: وَعَنْ سَلْمَانَ الْفَارِسِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
لَا تَكُونَنَّ إِنْ اسْتَطَعْتَ أَوَّلَ مَنْ يَدْخُلُ السُّوقَ وَلَا
آخِرَ مَنْ يَخْرُجُ مِنْهَا، فَإِنَّهَا مَعْرَكَةُ الشَّيْطَانِ وَبِهَا
يُنْصَبُ رَأْيَتُهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

لَا تَكُنْ أَوَّلَ مَنْ يَدْخُلُ السُّوقَ وَلَا آخِرَ "وَسَلَّمَ":
".مَنْ يَخْرُجُ مِنْهَا، فَإِنَّ فِيهَا بَاطِلَ الشَّيْطَانِ وَفَرَّخَ

Ve an selmâne'l-fârisî radiyallahu anhu min kavlihî gâle lâ tekûnenne in isteta'te evvele men yedhulü's-sûka ve lâ âhira men yehrucu minhâ fe-innehâ ma'raketü'ş-şeytân ve bi-hâ yensübü râyetehû.

Revâhu müslim hâkezâ ve revâhu'l-berkânî fî sahîhîhî 'an selmâne gâle gâle resûlullahi sallallahu aleyhi vessellem lâ tekün evvele men yedhulü's-sûka ve lâ âhira men yehrucu minhâ fî-hâ ba'da'ş-şeytân ve ferraha.

Bu üçüncü hadîs-i şerîfte bugünkü sohbetimde. Yine çarşı pazarla ilgili.

Selmân-ı Fâris'î hazretlerinden rivayet edilmiş, kendisinin sözü olarak, Selmân-ı Fâris'î diyormuş ki;

Sakın ha gücün yetiyorsa, imkânın varsa, çarşıya ilk giren olma, en son çıkan olma. Yani mümkün olduğu kadar az kal, çarşı pazarda işini gör, hemen kaybol. Çünkü orası şeytanın savaş alanıdır, çarpışma alanıdır. Bayrağını

oraya diler şeytan. Müslim böyle rivayet etmiş. İmam Müslim hadîs âlimi.

Berkânî de sahihinde yine Selmân radiyalahu anh'ten, Peygamber Efendimizin şöyle söylediğini, Peygamber Efendimizin sözü olarak rivayet etmiş.

Lâ tekûnenne in isteta'te evvele men yedhulü's-sûka. Sakın çarşıya ilk giren kişi sen olma.

Ve lâ âhira men yehrucu minhâ. En son çıkan sen olma.

Fî-hâ ba'da'ş-şeytân ve ferraha. Çünkü şeytan orada yumurtlar ve civcivler. Orda yumurtlar, orada da yavruları civcivleri çıkar, yayılır, şeytan yavruları, çarşı pazar.

b. Efendimizin Duaları ve Mü'minlere Etkisi

وَعَنْ عَاصِمِ الْأَخْوَلِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَرْجِسٍ رَضِيَ
اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
قَالَ "وَلَكَ" يَا رَسُولَ اللَّهِ غَفَرَ اللَّهُ لَكَ، قَالَ:
عَاصِمٌ: فَقُلْتُ لَهُ أَسْتَغْفِرُ لَكَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَاسْتَغْفِرُ {وَسَلَّمَ قَالَ نَعَمْ وَلَكَ ثُمَّ تَلَاهُ هَذِهِ الْآيَةَ
لِدُنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ

Ve an âsımını'l-ahveli an abdillahi ibni sercisin radiyallahu anhu gâle gultü li-resûlillahihisallallahu aleyhi vessellem yâ resûlallahihisallallahu aleyhi vessellem gâle ne'am ve leke sümme telâ hâzihi'l-âyete ve's-tağfir li-zembike ve li'l-mü'minîne ve'l-mü'minâti.

Revahu müslim.

Âsım el-Ahvel, Abdullah İbn Sercis radiyallahu anh'ten rivayet etmiş. O demiş ki, o sahâbi. Peygamber Efendimize bir keresinde ben dedim ki:

Yâ resûlallahihisallallahu aleyhi vessellem gâle. Allah sana mağfiret eylesin dedim. O'da demiş ki, Peygamber Efendimizde, sözünün karşılığı olarak;

Ve leke. Senide mağfiret etsin. Onun üzerine bu sözü duyan Âsım isimli şahıs diyor ki:

Fe-gultü le-hû. Yani bu Abdullah İbn Sercis'e dedim ki, sahâbiye.

Estağferte le-ke resûlullahi. Resûlullah sana mağfired mi dileyiverdi?

Gâle ne'am ve leke. Birde sana. Yani sana dedi Ahmed Sav'a dedi o zaman. Mehmed Aliye de demek.

Sonra şu âyet-i kerîmeyi okudu.

Ve's-tağfir li-zembike. Kendi zünubun, günahın için Allah'tan mağfired dile ey Resûlüm.

Ve li'l-mü'minîne ve'l-mü'minâti. Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar içinde mağfired dile. E tabi böyle emrolunduğu için, Peygamber Efendimiz hepsine mağfired dilemiştir. Bizde mü'min olarak oradan hissemizi almışızdır. Ama buna *ve leke* demiş doğrudan doğruya. Yani seni Allah mağfired etsin diye. Resûlullah'ın ağzından böyle bir lafa nail olan söze erişen yaşadı diye ötekisi de soruyor;

Öyle dedi mi Resûlullah?

Dedi.

c. Utanmıyorsan Dilediğini Yap

قَالَ: قَالَ وَعَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
«إِنَّ مِمَّا أَدْرَكَ "النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
النَّاسُ مِنْ كَلَامِ النُّبُوَّةِ الْأُولَى إِذَا لَمْ تَسْتَحِي فَاصْنَعِ
"مَا شِئْتَ»

*An ebî mes'ûdin el-ensâriyyü radiyallahu
anh gâle gâle'n-nebiyyü sallallahu aleyhi ves-
sellem inne mimmâ edrake'n-nâsü min
kelâmi'n-nübüvveti'l-ûlâ izâ lem testahyi
fesna' mâ şî'te.*

Ebû Mes'ûd el- Ensârî. Yani İbn Mes'ûd de-
ğil bu. İbn Mes'ûd çünkü Mekkeliydi. Rivayet
edilmiş ki, Peygamber Efendimiz şöyle buyur-
muş;

İnsanların daha önce gelmiş olan Peygam-
berlerin ümmetlerine söylediği güzel sözler-
den kendilerinin hatırında kalmış olan sözler-
den biriside nedir?

İzâ lem testahyi fesna' mâ şî'te.

Utanmazsan artık ne istersen yap. Utan-
madıktan sonra ne istersen yap. Hayâ iman-
dandır. Utanması lazım. Utanmazsan ne ister-

sen yap. Eski Peygamberlerin söylediği sözlerden bir insanlar arasında kalmış söz diye böyle söylemiş Peygamber Efendimiz.

Allah hepinizden razı olsun. İbadetlerinizi makbul olsun. Dünya ve ahiretin hayırlarına Cenâb-ı Hak erdiresin.

El Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŐAN

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

